

ไม่สี่ขอ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์พระ วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๓

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราตั้งใจที่อยู่แล้ว เราจะมาปฏิบัติธรรม การปฏิบัติธรรม ถ้าเราอยู่แล้วมีคนเขามา สบประมาทบอกว่า พระนี้ไม่จริง ถ้าจริงทำไมไม่ปฏิบัติ ที่ในเมืองก็ปฏิบัติได้ ที่ไหนก็ ปฏิบัติได้ ทำไมต้องไปอยู่ป่าอยู่เขาถึงปฏิบัติได้ อย่างนี้ไม่จริง ถ้าจริงก็ต้องปฏิบัติ

มันก็เหมือนกับเด็กนะ ถ้าเด็กมันดีขึ้นมาแล้วก็เป็เด็กก็ดีเลยซิ ทำไมต้องมีการศึกษาละ ถ้าเด็กมีการศึกษาก็ต้องคัดเลือกโรงเรียน ในปัจจุบันเขาเป็นห่วงลูกเขามาก เขากลัวสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อมทำให้ลูกเขาเสีย เขาพยายามจะส่งลูกเขาไป โรงเรียนที่ดีๆ ไปอยู่ในภูมิประเทศที่ดีๆ เพื่อให้ลูกเขาจับแต่สิ่งที่ดีๆ ไป เพื่อให้เด็กคน นั้นมีนิสัยดี ทำไมโลกเขาคิดกันได้ละ

แต่เวลาคนมันจะปฏิบัติธรรมขึ้นมาละ โอ๊ย.. เดือดร้อนกันไปหมด ต้องไปป่าไป เขา ที่ไหนมันก็ปฏิบัติได้ ที่ไหนก็เหมือนกัน เวลาคนจะทำดี แต่ความดีของใครละ ความ ดีของเขา เขาคิดว่าบวชเป็นพระบวชเป็นเจ้าแล้วจะเป็นคนดี

แต่เวลาครูบาอาจารย์เราบวชมานะ พระก็มาจากคน ถ้าพื้นฐานของคนดี พื้นฐาน ของคนจริงจัง เวลาบวชพระขึ้นมาจะเป็นความจริงความจัง ถ้าพื้นฐานของเราโลเล พื้นฐานของเรามันเป็นอย่างไร มันจะมาตามพื้นฐานนั้น

ฉะนั้นพื้นฐานนั้น เวลาบวชมาแล้วพระต้องได้นิสัย ถ้ายังไม่พ้นจากนิสัย ต้องขอ นิสัย ถ้าพ้นจากนิสัยละ นี่ไง เวลาไปบวชพระขึ้นมาะ พระภิกษุบวชใหม่ ทนไม่ได้กับ คำสอน นิสัยของฆราวาสไง นิสัยของมนุษย์ไง นี่ไม่ใช่นิสัยของเพศสมณะ

ถ้านิสัยของเพศสมณะ มันจะตำรวมระวังของมัน มันจะรู้ถูกรู้ผิดมาตั้งแต่ที่แรก เวลาบวชขึ้นมาแล้วมีศีล ๒๒๗ เท่ากัน เวลาบวชขึ้นมาแล้ว เราเกิดมาแล้วเป็นมนุษย์ เราเกิดมาเป็นคนไทย เวลากฎหมายบังคับ กฎหมายใครเป็นคนเขียนล่ะ คนเขียนคนนั้นก็ เป็นคนเอาเปรียบ ปฏิเสธกฎหมาย ปฏิเสธสิ่งต่างๆ อันนี้เป็นทางโลกมันก็พอฟังได้

แต่ถ้าเป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์นะ เวลาพระจุนทะไปเห็นลัทธิต่างๆ เวลาศาสดาของเขาตายไปแล้วมันมีปัญหา ไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า “ทำไมเป็นอย่างนั้น”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “เพราะขาดวินัย เพราะขาดกฎหมาย ขาดข้อบังคับ” พระจุนทะบอกให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบัญญัติเลย บัญญัติขึ้นมา ให้ศาสนานั้นคง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “บัญญัติไม่ได้หรอก” นี่ไง ความเห็นขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นพระอรหันต์ เป็นศาสดา.. บัญญัติไม่ได้ มันไม่มีเหตุมีผล

พอต่อไปเมื่ออนาคตพระมากขึ้นมา ถ้าพระทำผิด วินัยสงฆ์ทุกข้อมีพระทำผิดมาแล้ว พระเป็นต้นเหตุทางการทำผิด พอทำผิดมาแล้วผู้ที่กระทำผิดนะไม่เป็นอาบัติ แต่ผู้ทำผิดนะมีกรรม แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะบัญญัติไว้เลยว่า สิ่งนั้นทำได้ สิ่งนั้นทำไม่ได้ ทำได้หรือทำไม่ได้เพราะมันมีเหตุมีผลของมัน

เราบวชเป็นพระขึ้นมาแล้ว สิ่งที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอน เราบอกว่า สิ่งนี้เราทนไม่ได้ เรารับไม่ได้ แต่เวลานิสัยของฆราวาสเราทำได้ นิสัยของเรา ความเคยชินของเราไง ถ้าความจริงของเรานี้เขาเรียกว่าเป็นโลก เราถึงต้องขอนิสัย ต้องตัดแปลงนิสัยของเรา ถ้าเราตัดแปลงนิสัยของเรา นี่สมณसारูป ถ้าสมณसारูปขึ้นมาเราต้องตำรวมระวัง นะ ตำรวมระวังเพื่ออะไร เพื่อจะบังคับตัวเอง

มันก็เหมือนเด็ก เหมือนพ่อแม่ที่让孩子ไปอยู่ในสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ดี ในสิ่งต่างๆ ที่ดีและจะได้รักษาสิ่งที่ดี นิสัยของคฤหัสถ์ นิสัยของฆราวาสคือนิสัยของโลก นิสัยของโลกก็คือนิสัยของปุถุชน นิสัยของการเกิดและการตาย การเวียนตายเวียนเกิดในจริตินิสัยที่มันเกิดมาจากจิต

พอจิตมันเกิดมาเป็นมนุษย์แล้วนะ มันเป็นอย่างนั้นโดยจริตนิสัย โดยอำนาจวาสนา โดยกรรม มันเป็นสภาวะแบบนั้น แต่เราเป็นชาวพุทธ เกิดเป็นมนุษย์นี่เป็นสิ่งที่มีความค่า พอเกิดเป็นมนุษย์ขึ้นมา มนุษย์มีคุณค่าตรงไหน มีคุณค่าตรงเป็นสิ่งที่มีความชีวิตนะ คุณใช้เวลาเขาเพาะเลี้ยงพันธุ์พืชต่างๆ เขาเพาะเลี้ยงสัตว์ต่างๆ เวลาเขาเพาะเลี้ยงขึ้นมา อู๊ย พันธุ์ปลาบึกมันจะหมดแล้วนะ เพาะมันขึ้นมาซะ ถ้าเพาะได้มันจะไม่สูญพันธุ์ อู๊ย เขามีความดีใจ มีความสุขใจ มีความชื่นใจกันนะ จะเพาะพันธุ์เพื่อไม่ให้มันสูญพันธุ์ไป

แล้วเราเกิดเป็นมนุษย์ขึ้นมามันก็เป็นสิ่งมีชีวิต นี่ก็พันธุ์ของมนุษย์ไง แต่พันธุ์ของมนุษย์นั้น มนุษย์นี่เป็นสัตว์ที่ประเสริฐ สิ่งที่มีชีวิตนี้สำคัญ อย่างสัตว์ที่จะสูญพันธุ์เขาถนอมยิ่งกว่ามนุษย์นี้หลายเท่าเลย เพราะเขากลัวมันสูญพันธุ์ แต่มนุษย์นี่มันรัก รกคนนะ รกป่า ป่ารกชัฏ รกไปด้วยมนุษย์

แต่มนุษย์เป็นมนุษย์สมบัติเพราะเหตุใด มนุษย์สมบัติเพราะเกิดขึ้นมา มนุษย์สมบัติมันมีกฎหมายคุ้มครอง การทำลายชีวิตมนุษย์นี้มีโทษประหารชีวิตนะ แต่คนฆ่าสัตว์นี้เขาได้รับสัมปทานด้วย เขาได้รับใบอนุญาต โรงฆ่าสัตว์ เขามาสัตว์เป็นล้านๆ ล้านๆ ตัวเลย แล้วฆ่าสัตว์เขารายด้วย นี่ใจชีวิตของสัตว์มันไม่มีกฎหมายรับรอง ไม่มีกฎหมายคุ้มครอง

แต่เราเป็นมนุษย์เรามีกฎหมายคุ้มครองนะ การที่จะฆ่ากันทำลายกันไม่ได้ แล้วมีศีล ๕ ก็ทำลายกันไม่ได้ นี่คือสิทธิของมนุษย์ สิทธิของสิ่งมีชีวิต แล้วสิ่งมีชีวิตนี้ สิ่งที่เราเกิดมานะ ดูเราเกิดมา เราเป็นสมบัติของใคร สมบัติของพ่อแม่ พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูกเพราะอะไร เพราะพ่อแม่ให้ชีวิตนี้มา ตั้งแต่ปฏิสนธิในครรภ์ เวลาเราเกิดมานะ เกิดออกมาจากช่องคลอด แล้วก็เกิดออกมาเป็นมนุษย์ แล้วเราอยู่ในท้องแม่เราเป็นคนหรือเปล่า? เป็น

แล้วเวลาเป็นคนขึ้นมาแล้วนะ เป็นคนเป็นเพราะเหตุใด เป็นเพราะเราอยู่ในครรภ์นั้น มันเป็นเพราะจิตไปปฏิสนธิจิตในไข่ พอไข่กับสเปิร์มมันผสมพันธุ์กันมันถึงเกิดมาเป็นเรา พอเป็นเราเพราะมีสายบุญสายกรรม

สิ่งที่เกิดขึ้นมานี้คือมนุษย์สมบัติ ถ้าเกิดมาแล้วเป็นสิ่งที่มีความค่า สิ่งที่มีชีวิต พ่อแม่ทะนุถนอมมาก พ่อแม่รักมาก รักในโลกนี้ที่เป็นความสะอาดบริสุทธิ์คือรักของพ่อของ

แม่ รักที่ไม่ต้องการปรารถนาสิ่งตอบแทนใดๆ เลย เป็นความรักที่สะอาดบริสุทธิ์ เลี้ยงดูมาด้วยสายบุญสายกรรม แล้วลูกดีหรือลูกเลวนะ ถ้าลูกดีพ่อแม่มีความสุขมาก ความสุขของพ่อแม่แม่แต่ลูกประสบความสำเร็จแค่นี้ พ่อแม่พอใจแล้ว

แต่ถ้าลูกมันไม่ประสบความสำเร็จละ มันมีความทุกข์ละ ลูกก็ทุกข์ แม่ก็ทุกข์ ทุกข์กันไปหมดเลย นี่ไง สิ่งนี้สายบุญสายกรรม เพราะกรรมของพ่อของแม่ด้วย พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก เพราะให้ชีวิตเรามา แต่ถ้าลูกประสบความสำเร็จ พ่อแม่ก็มีความสุขชื่นใจด้วย แต่ถ้าลูกมันเหลือขอ พ่อแม่สอนเท่าไรมันไม่ฟัง มันทำแต่ความเจ็บช้ำน้ำใจให้พ่อแม่ นี่ความรัก !

ความรักมันจะหลุดกระชากให้พ่อแม่มีความสุขไปด้วย สิ่งนี้เป็นเรื่องของเวรกรรม เป็นเรื่องของบุญ เรื่องของสายบุญสายกรรม แต่เวลาถ้าเราเป็นดีละ แล้วเรามีสติปัญญา เราจะประพฤติปฏิบัติของเราขึ้นมา ถ้าเราจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา สิ่งมีชีวิตเราจะมีคุณค่าตรงนี้ สิ่งนี้มีคุณค่าเพราะเหตุใด สิ่งนี้มีคุณค่าเพราะอะไร เพราะเกิดมามีชีวิตใช่ไหม ชีวิตต้องมีอาหาร คูชิ ร่างกายเราต้องมีอาหารเป็นค่าข้าว แล้วหัวใจเราละ หัวใจเราเอาอะไรเป็นอาหารละ มันก็มีเวรมีกรรมเป็นอาหารนะ

กรรมเป็นอาหารของใจ อาหารของใจเพราะเหตุใด อาหาร ๔ ในโลก อาหาร ๔ ในวิญญู อาหารของมนุษย์คือค่าข้าว อาหารของเทวดา อินทร์ พรหม คือวิญญูณาหาร นี่ไง วิญญูณาหาร ผัสสาหาร มโนสัจเจตนาหาร อาหารเป็นค่าข้าว แล้วอาหารของใจละ อาหารของวิญญูณา อาหารของความรู้สึกใจ แล้วความรู้สึกเป็นนามธรรม ทำดีทำชั่ว ความคิดความชั่ว ถ้าสิ่งที่คิดเป็นสิ่งที่ดีมันจะมีความสุข แล้วคิดสิ่งที่ชั่วมันจะมีความทุกข์

สิ่งที่ดีและชั่ว นี่วิญญูณาหาร อาหารของใจ ถ้าอาหารของใจ ถ้าเรามีสติปัญญา มนุษย์ทุกคนเกิดมาในโลกนี้ต้องมีอาชีพ ต้องมีหน้าที่การงานเพื่อดำรงชีวิตของมนุษย์ คือมีปัจจัยเครื่องอาศัย เราเกิดมาเป็นมนุษย์ มนุษย์เขาบริหารจัดการอันนี้

รัฐบาลต่างๆ องค์การระหว่างโลก เขาดูแลเรื่องมนุษย์เพื่อเผ่าพันธุ์ของมนุษย์ แต่พุทธศาสนา พุทธศาสนาเท่านั้น ! ศาสนาอื่นสอนเรื่องดีหรือชั่วเท่านั้นเอง พุทธศาสนาทำให้คนพ้นจากทุกข์ได้ พุทธศาสนาเท่านั้นพ้นจากกิเลสได้ มีพุทธศาสนาเท่านั้น !

เราเกิดมาเป็นมนุษย์ แล้วมีศรัทธา มีความเชื่อ เรามาบวชเป็นพระเป็นเจ้า ถ้ามาบวชเป็นพระเป็นเจ้า เราจะประพฤติปฏิบัติ แล้วมันปฏิบัติที่ไหนล่ะ เวลาเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา หุ่นยนต์มันทำได้ดีกว่าเรานะ หุ่นยนต์เวลามาเดินนะ เราตั้งโปรแกรมให้หุ่นยนต์มันเดินเลยล่ะ มันเดินได้ทั้งวันทั้งคืน แล้วมันได้อะไร.. มีแต่เสียพลังงานไป

แต่เรามาเดินแล้วเราได้อะไรล่ะ เรามาเดินนะ ถ้าจิตใจมันหยาบ มันได้แต่ความทุกข์ใจ มันได้เหงื่อไหลไคลย้อยใจ แต่ถ้าจิตใจมัน... เห็นไหม นี่อาหารมันเป็นคำข้าว อาหารของมนุษย์ อาหารของร่างกาย แล้วถ้าอาหารของใจล่ะ ถ้ามีศรัทธามีความเชื่อแล้ว ต้องมีการปรับสมดุล

ถ้าไม่มีการปรับสมดุลแล้ว เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เทศน์ธรรมาวาสนะ เทศน์อนุพุทธพิกิตา เทศน์เรื่องทาน เทศน์เรื่องศีล เทศน์เรื่องสวรรค์ เทศน์เรื่องเนกขัมมะ จนจิตใจมันพร้อม นี่ปรับสภาพ มันมีความปรับสภาพของมัน มันถึงจะเปิดกว้าง มันถึงจะรับรู้เรื่องของธรรมะได้

เรื่องภาชนะที่คว่ำอยู่ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ว่าการคฤหัสถ์ต่างๆ ฟังเทศน์แล้ว โอ้โฮ.. สาธุนะ สาธุว่าพระพุทธรเจ้าเทศน์ว่าการแล้ว เหมือนกับหงายภาชนะที่คว่ำอยู่

จิตใจของเรามันคว่ำอยู่ อวดดี อวดเก่ง อวดรับรู้ อวดปัญญาชน มีความรู้ มีความเห็นมากนะ มันคว่ำอยู่ มันเป็นชาลันด้วย มันรับอะไรไม่ได้เลย นี่ไงถ้ามันไม่ปรับสภาพมันเป็นอย่างนี้ จิตใจทุกดวงใจนะบอกศรัทธา บอกเชื่อศาสนานะ.. เชื่อแต่ปาก ทิฐิมานะมันไม่เชื่อหรืออก มันไม่เปิดให้ธรรมะเข้าไปด้วย

แล้วมาเดินจงกรมมานั่งสมาธิภาวนานะ มันก็เดินจงกรมนั่งสมาธิภาวนาก็ได้ แต่เหงื่อไหลไคลย้อยใจ การปรับสภาพของมันเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ว่าการขึ้นมา ถ้าคนมีความเชื่อมั่นความศรัทธาขึ้นนะ มันหงายภาชนะขึ้นมา พอมันหงายภาชนะขึ้นมา คูชิ ชาลันด้วยนะ รินน้ำมันออก ถ้ารินน้ำมันออกนะเราเติมน้ำได้

นี่ก็เหมือนกัน จิตใจถ้ามันเปิดกว้าง สิ่งที่ศึกษาเล่าเรียนนะมันเป็นวิทยาศาสตร์ มันเป็นเรื่องของโลก โลกคืออะไร โลกคือทางวิชาการ โลกทั้งนั้นนะ เพราะทางวิชาการ

นะ คุณดำราใครเป็นคนเขียน ตำราทางวิชาการนะ ผู้ที่เขาประสบความสำเร็จทางโลกแล้ว เขาเขียนไว้ให้เราไปศึกษา แล้วเรารู้หรือยัง เราทำได้หรือยัง ทำให้ได้เหมือนทางวิชาการ ที่ศึกษามา โอกาสไม่เป็นเช่นนั้นก็ได้ เพราะว่าจังหวะและโอกาส หรือว่าการเปลี่ยนแปลงของกาลเวลามันเปลี่ยนแปลงไป การกระทำอย่างนั้นมันจะไม่มีประโยชน์ กับเราก็ได้ นี่เรื่องของโลก

แล้วเรื่องของกรรมละ ถ้าเราจะมาประพฤติปฏิบัติด้วยการยึดมั่นถือมั่นในคำ ของโลกนะ มันเหมือนกับควายนะ เขาชี้เกี้ยวสีขอให้ควายฟัง ควายสีขอให้มันฟัง เท่าไหร่มันก็ฟังไม่รู้เรื่องหรอก จิตใจที่มันคือ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “จิตของคน เหมือนกับช้างสารที่ตกมัน” ช้างที่ตกมันสิ แม้แต่ควายช้างยังเอาช้างตัวนั้น ไว้ไม่ได้เลย

ใจของเราแท้ๆ นะ ทุกคนบอกรักตัวเอง เป็นพระเป็นเจ้าขึ้นมา ปฏิบัติอยากได้ สัมผัสธรรม ได้สัมผัสอะไรละ ได้สัมผัสทิวทัศน์อะไร ได้สัมผัสแต่กิเลสของตัวเอง เพราะ กิเลสตัดหาความทะยานอยากมันเต็มหัวใจใช่ไหม ปฏิบัติด้วยการเอาสี่ข้างเข้าดูใจ เพราะอะไร เพราะมันไม่มีการปรับใจเห็นใหม่ ถ้ามันปรับใจแล้ว มันปรับใจตัวมันก่อน มันมีศรัทธา มันมีความเชื่อ พอมีความเชื่อขึ้นมา การประพฤติปฏิบัติเราทำด้วยความ จริงจัง ด้วยความตั้งใจ ต้องมีสติปัญญาของเราละ

สติปัญญาของโลก ไลน์สไตนี่นะเห็นใหม่ พิสูจน์แล้ว.. ได้พิสูจน์ต่างๆ ด้วย ปัญญาของเขา ไลน์สไตนี่ถ้าเขายังไม่ตายนะ ทฤษฎีของเขาจะไปเรื่อยๆ เพราะ จินตนาการเขาไปมาก เขาคาดการณ์ เขาคาดหมาย แล้วเขาทำทฤษฎีของเขา แล้วเอามัน มาพิสูจน์กันในสมัยปัจจุบันนะ

ความโค้งงอของแสง ความโค้งงอของโลก ความโค้งงอต่างๆ มันพิสูจน์ได้ ต่อเมื่อเทคโนโลยีมันเจริญขึ้นมาแล้วถึงพิสูจน์ได้ แต่ด้วยความจินตนาการ ด้วยความ รับรู้จริงของไลน์สไตนี่นะคาดการณ์ ทำไว้ก่อนเลย แต่ต้องมาพิสูจน์กันเดี๋ยวนี้

นี่พูดถึงปัญหาทางโลก ปัญญาทางวิทยาศาสตร์นี่ วิทยาศาสตร์ ! แล้วคิดคุณนะ แล้วไลน์สไตนี่ยังบอกไว้ด้วยว่าคิดพิจารณาแล้ว ศาสนาต่อไปในอนาคตจะเป็นพุทธ ศาสนา เพราะพุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งเหตุและผล พิสูจน์ได้ เหตุและผลทาง

วิทยาศาสตร์พิสูจน์กันขนาดไหน มันก็พิสูจน์ศาสนาด้วยความไม่ครบวงจร ไม่ถึงที่สุดของมัน

ไม่ถึงที่สุด ! !ไม่ถึงที่สุดเพราะมันเป็นความรู้ของเรา มันเป็นสิทธิ์ของเรา มีความเริ่มต้น โลกก็ปัญญา.. ปัญญาเกิดจากเรา ปัญญาที่เกิดจากการเริ่มต้น พอปัญญาเกิดจากการเริ่มต้นนะ ปัญญาเกิดจากสี่ข้างไง สี่ข้างมันไม่เข้าถึงใจหรอก พอปัญญาเกิดจากสี่ข้าง มันสี่ข้างขึ้นไป แล้วเวลาครูบาอาจารย์ก็เทศน์กันแบบสืขอ

ไอ้เรานะสืขอให้ใครฟังนะ มันเอาสี่ข้างเข้าดู มันก็เป็นเรื่องของสืขอนั้นนะ สืขอมันก็ไม่รู้เรื่อง เพราะทฎิมานะเห็นใหม่ ความทฎิมานะอย่างนี้เอามาพิสูจน์ศาสนา มันเป็นเรื่องของโลกๆ ใจ โลกๆ คือความรู้สึกคือความนึกคิดของใจ

แต่ถ้าเรามีศรัทธาความเชื่อ ความจริงของมัน เรากำหนดพุทโธหรือปัญญาอบรมสมาธิขึ้นมา ถ้ามันหัดตัวมันเข้ามา มันลอกข้างนะ คูชิ คำว่าสี่ข้าง คว้ามันมีตัวคว้า แล้วมันมีความรู้สึกของมัน พอเอาสี่ข้างเข้าดูเพราะความโง่เขลาเบาปัญญาของมัน เวลามันค้น มันทำอะไรมันไม่รู้เรื่องมันก็เอาสี่ข้างเข้าดูนะ เพื่อความหายคันของมัน

จิตของเราก็เหมือนกัน ศึกษามีความรู้ทุกอย่างนะ มันเอาสี่ข้างเข้าดูหมดเลย เอาสี่ข้างเข้าดูไซ้ใหม่ ขณะไอน์สไตน์เขาคิดกัน นั่นก็สี่ข้างของไอน์สไตน์ เพราะไอน์สไตน์ยังพิสูจน์สิ่งใดไม่ได้ เพียงแต่ด้วยทางทฤษฎีว่าศาสนาต่อไปในอนาคตจะเป็นพุทธศาสนา เพราะพุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งปัญญา คือทางวิทยาศาสตร์ใจ คือการพิสูจน์ใจ พิสูจน์ขนาดไหนนะ เขาก็พิสูจน์ของเขาไม่ได้ พิสูจน์ไม่ได้ ก็เหมือนการโค้งงอ

คูบิกเบงที่จะต้องทดสอบกันอยู่นี้ เพราะอะไร เพราะว่าทางวิทยาศาสตร์มันทั้งเหตุและผล เวลาออกไปทางวิชาการแล้ว ขณะประชุมทางวิทยาศาสตร์แล้วทุกคนต้องยอมรับใจ ยอมรับด้วยเหตุผลและเถียงไม่ขึ้น เพราะมันเป็นความจริง ความจริงทางวิทยาศาสตร์ ความจริงของโลกนะ

มีแต่ในปัจจุบันนี้พอมิเทคโนโลยีขึ้นมา พอมาพิสูจน์ไอน์สไตน์ก็ตายไปแล้ว เราก็พิสูจน์ทฤษฎีไอน์สไตน์กันอยู่เดี๋ยวนี้อย่างนี้ ยังพิสูจน์กันต่อไปว่ามันเป็นจริงอย่างที่เขาวางใหม่

แต่พอพิสูจน์แล้วทุกอย่างเขายอมรับว่าเป็นความเป็นจริง แต่นี่พูดถึงความเป็นจริง นี่พูดถึงสิ่งที่จะที่ค้านไม่ได้

สังขรณ์ก็เหมือนกัน ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เหมือนกัน มันเป็นเรื่องที่ค้านไม่ได้ แล้วเข้าถึงได้ยากด้วย แล้วเราเอาสี่ข้างเข้าไปดูมันนะ แล้วพูดถึงฟังธรรม.. นี่ครูบาอาจารย์ก็สืขอ ไอ้สืขอเราก็เอาสี่ข้างเข้าดู พอเข้าไปแล้วมันจะเป็นอย่างไรละ มันก็เลือดซิบๆ ใจ มันก็ไม่ได้ผลไง มันก็ได้เหงื่อไหลไคลย้อยไป

แต่ถ้าเราตั้งใจของเรา เราตั้งสติของเรา เราจะพิสูจน์ของเรา ถ้าเราพิสูจน์ คุชิ ดินนิทานทางโลกเขา ไม่จริง ! ถ้าจริงเราปฏิบัติแล้วเราได้ ขนาดตัวเองก็แยกอยู่แล้ว เหมือนเด็กเลย โดยธรรมชาติของเด็กนะ ตั้งแต่เป็นเด็กทารกขึ้นมา มันจะหัดคว้า หัดนั่ง หัดยืน หัดเดิน แล้วมันก็หัดวิ่ง มันจะเป็นไป เด็กต้องเดินได้ด้วยข้อเท็จจริงของเขา

แต่ใจของเรามันเหมือนเด็ก ตอนนี่รู้อะไร ศึกษาธรรมะเลย ศึกษาเต็มที่หมดเลย ศึกษาทั้งหมดเลย ถามตัวเองว่ารู้อะไร รู้อะไรของพระพุทธเจ้า แล้วเราละ คุยไม่รู้จักตัวกูเองเลย

นี่ไงแต่ถ้าปฏิบัติ ธรรมะพระพุทธเจ้าก็ส่วนธรรมะพระพุทธเจ้า แต่ถ้าเราจะปฏิบัติเห็นใหม่ เราปฏิบัติแล้วเราได้สัมผัสตัวเราใหม่ ถ้าจิตเราสงบขึ้นมา มันเหมือนเด็กเลย เด็กทารกเวลาคลอดออกมาแล้ว มันก็นอนอยู่นั่นแหละ มันจะหัดคว้าของมัน พอเด็กคว้าได้ เด็กนั่งได้พ่อแม่ โหย ดบมือใหญ่เลย โอ้ย เก่ง... เก่ง ชมเชยมัน

แต่จิตของเราละ.. เราปฏิบัตินี่จิตของเราละ เด็กทารกอยู่ไหน พ่อแม่คลอดออกมา มันเห็น มันจับต้องได้ เด็กทารกมันเห็นนะ เลี้ยงมันก็ร้องไห้ มันงอแง จิตของเราละ จิตของเราอยู่ไหน ทุกข์ๆ กันอยู่นี่ แต่หาตัวเองไม่เจอ สี่ข้างทั้งหมดนะ ความคิดไม่ใช่จิต ความรู้สึกต่างๆ มันเป็นสี่ข้างหมดเลย

เราเอาสี่ข้างเข้าดูนะ แล้วศึกษาธรรมะ ศึกษาด้วยสัญญา ศึกษาด้วยขันธ ๕ ศึกษาด้วยความจำ ศึกษาด้วยโลก ศึกษาด้วยตน ศึกษาด้วย นาย ก. นาย ข. นาย ค. นาย ง. เป็นผู้ศึกษา แล้วก็ได้กระดามมาใบหนึ่ง เอาแขวนใส่กระจกไว้แล้วตัวเองรู้อะไรละ รู้อะไร ธรรมะ รู้อะไร ธรรมะ รู้อะไรแบบโลกเห็นใหม่ รู้อะไรแบบโลกๆ

โลกคือวิทยาศาสตร์ โลกคือโลกทัศน์ โลกคือตัวภพ โลกคือความรู้สึก โลกคือภ
 วาสวะ โลกคือจิต แล้วเปลือกของโลกไง เปลือกของโลกมันเปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะ
 แวดล้อม ความคิดของเราก็เปลี่ยนไปตามสภาวะแวดล้อม จะดีหรือชั่วมันก็เปลี่ยนไป
 ตามสภาวะแวดล้อม นี่ไงวิญญูะไง เวียนตายเวียนเกิดนี่ไง มันเวียนตายเวียนเกิดนะ

แต่พุทโธ พุทโธ พุทโธ เราหยุดโลก โลกมันหมุนด้วยตัวมันเอง เราไม่ให้โลก
 หมุนเลย หยุดโลกเลย เราหยุดโลกเพื่อจะแก้ไขเลย พุทโธๆ เห็นไหม ถ้าสั่งจะมันเป็น
 จริงขึ้นมา ถ้ามันหยุดหมุนได้ ความคิดดับได้ ความคิดนี้ เขาว่าความคิดนี้เกิดดับ

ลมหายใจต้องมีตลอดชีวิตนะ ความคิดที่เกิดดับ ลมหายใจมีตลอดชีวิต แต่เวลา
 อับปนาสมาธิ เวลาลงถึงลมหายใจทุกอย่างขาดหมด ดับหมด ไม่มีลมหายใจทำไมอยู่ได้
 ละ เราคิดกันไปว่ามันเป็นไปได้ เราคิดว่าลมหายใจขาดแล้วทุกคนต้องตายหมด แต่เวลา
 อับปนาสมาธิทุกอย่างดับหมดแล้วทำไมไม่ตาย นี่ไงมันไม่ตายเพราะมันอยู่กับธรรมไง
 นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่เราคิดของเรา เราประพฤติปฏิบัติของเรา ความเป็นไปได้ของเรา สิ่งที่ว่า
 ความคิดดับไม่ได้ ทุกอย่างดับไม่ได้ มันอยู่กับเรา

โดยธรรมชาตินะ ความคิดของเรา พอเราเพลิน หรือจิตเราแบบว่าเผลอเรา คิด
 ว่ามันไม่มีอยู่แล้ว แต่ไม่มีอย่างนี้ จะบอกว่ามันมีของมัน คือมีความรู้สึก มีภพ มี
 นามธรรมเรื่องชื่อเสียงเรียงนามมันมีของมัน มี ! เพราะจิตนี้มันเป็นนามธรรม มันเกิดมัน
 ตาย ปฏิสนธิจิตมันเกิดมันตายตลอด

แต่เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เป็นสัตว์ มีสามัญสำนึกเป็นสัญชาตญาณ เป็นความจริง..
 เป็นความจริงทางสมมุติไง สมมุติคือชั่วคราวชีวิตหนึ่ง แล้วตายแล้วไปไหน เวลาตาย
 เห็นไหม คนตายจิตออกจากร่างกายไป ร่างกายอยู่โดยสมบูรณ์ แล้วเกิดมาเห็นไหม
 ร่างกายเป็นทารกจะเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมาได้อย่างไร

มันอาศัยอาหารการกินขึ้นมา นี่คือโลก นี่คือวิทยาศาสตร์ เราคิดขนาดไหน เรา
 จินตนาการขนาดไหน โดยธรรมะ ใช้ปัญญาขนาดไหนเห็นไหม พิจารณากาย เข้าใจเรื่อง
 ของกาย เข้าใจถึงสังขาร เราเข้าใจได้ เรื่องอย่างนี้เข้าใจได้ เข้าใจสุดมยปัญญา จินตมย
 ปัญญา จินตนาการความเข้าใจต่างๆ ความจินตนาการ ความเปรียบเทียบ เพราะอะไร
 เพราะมันมีทฤษฎีไง มีธรรมะของพระพุทธเจ้าไง นี่ก็สี่ข้างนะ เอาสี่ข้างเข้าดู

เวลาครูบาอาจารย์ท่านเทศน์ขึ้นมา ท่านพูดให้ฟัง ท่านไม่ได้สี่ขอ คำพูดนะถ้าเราฟังแล้วเหมือนสี่ขอเพราะอะไร เพราะเราเป็นควาย แต่ถ้าเราฟังเข้าใจ เราฟังนี้ไม่ใช่สี่ขอ นะ คูชิเราฟังเทศน์ฟังธรรมนะเราเข้าใจได้ ภาษามนุษย์เราเข้าใจได้ สัตว์มันฟังภาษามนุษย์ ถ้ามันฝึกได้มันจะสามารถรู้ภาษามนุษย์ได้ มนุษย์ตั้งมันรู้เรื่องได้

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าจิตของเราเข้าสู่สภาวะธรรม ถ้าสัจจะมันเป็นความจริงของมัน เวลาจิตมันสงบขึ้นมามันจะรู้ของมันว่าจิตมันสงบขึ้นมาได้อย่างไร ถ้ามันเป็นบารมีนะ เป็นสัมหัตถ์ เกิดบารมีธรรม มันสงบ เหมือนถูกหวนนะ คนถูกหวนนะ เราไม่ทำสัมมาอาชีวะ คนทำธุรกิจทางการค้า มันจะได้มาด้วยกำไรหรือขาดทุน มันจะมีเหตุมีผลของมัน เงินของเราหามาด้วยน้ำพักน้ำแรง เวลาถูกหวนนี้เราได้รางวัลมาเลย รางวัลเป็นเงินมา แล้วมาจากไหนล่ะ มาเพราะ โชคลาภ

นี่ก็เหมือนกัน เวลาพุทโธ พุทโธ หรือการปฏิบัติไป ถ้ามันมีเหตุมีผลพอ จิตมันลงได้ มีความสุข นี่คือการสัมผัสใจ ความสัมผัสคือผลประโยชน์ที่ได้มา ผลประโยชน์คือจิตมันสงบได้ แต่วิธีการเราไม่รู้ วิธีการเราควบคุมไม่ได้ มันตั้งสติอย่างไร มันบริกรรมอย่างไร มันทำอย่างไรมันถึงมาเป็นอย่างนี้

นี่พูดถึงว่าถ้ามันเป็นความจริงนะ ที่ว่าจะสี่ขอแล้วไม่สี่ขอ คือใจเรามันจะรับรู้ ไม่ใช่สี่ขออยู่กับมันอย่างนี้ แล้วจิตใจมันก็คือด้านอยู่อย่างนี้ แล้วนี่พูดถึงที่มันเป็นบารมีธรรมนะ

แต่ถ้าปฏิบัติไปแล้ว ปฏิบัติไปโดยกิเลส โดยความหนา โดยสิ่งที่เราเป็นคนหยาบ เราเป็นผู้ที่สร้างมา มันมีแต่เวรแต่กรรม พุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธ หายไปเลย... อานาปานสติก็หาย ทุกอย่างก็หาย อันนี้ไม่ใช่บารมีธรรม ! อันนี้ไม่ใช่สิ่งที่เราไปสัมผัสเป็นรางวัล ถูกหวนหรือได้โชคลาภมา อันนี้มันเป็นการกลืนหายไปจากปกติ

ถ้าเราฟังเทศน์แล้วไม่เข้าใจ มันก็เหมือนสี่ขอ นี่ขนาดสี่ขอ เราพยายามบริกรรมของเรา มันยิ่งกว่าสี่ขอเพราะอะไร เพราะมันไม่ใช่เราได้รับรางวัลนะ มันทำให้เราติดเชื้อมันทำให้เราปลุกฝัง ทำให้เราลงไปสู่สภาวะ เหมือนกับจิตที่มันบกร่องอยู่แล้ว มันบกร่องหนักขึ้นไปอีกเพราะอะไร เพราะมันตกวงค์ใจ มันใกล้เคียงกัน อย่างเช่น ถ้า

มันได้รางวัลจิตสงบ มันได้รับรู้ มันมีความอึดใจ มันมีความสุขใจ มีความอบอุ่น มันแว้ง
ว่าง มัน โอ้โฮ.. รู้หมด

แต่ถ้าลงวงค์ไปนะ หายเกลี้ยงเลย หายไปหมด ว่างๆ.. แล้วพอตื่นขึ้นมาเนะ แล้ว
จะมาถึงกันว่า ๒ อันนี้เนะมันเหมือนกัน.. มันไม่เหมือนกัน ! มันไม่เหมือนกัน ! ถ้าครู
บาอาจารย์ที่ปฏิบัติแล้ว มันจะผ่านขบวนการอย่างนี้มา ถ้าผ่านขบวนการอย่างนี้มาเพราะ
อะไร เพราะการเริ่มต้นปฏิบัติ

คูติ เด็กที่มันจะเข้าโรงเรียนอนุบาล ก่อนที่มันจะเริ่มหัดอ่านหัดเขียนนะ มันจะ
อ่านมันจะเขียนเลยได้ใหม่ ต้องสอนแล้วสอนอีก สอนแล้วสอนอีก ยกตัวอย่างแล้ว
ยกตัวอย่างเล่า ให้มันจดจำนะ จนกว่ามันจะรับรู้ได้ พอรับรู้ได้ตัวอักษรมันก็เริ่มจำได้

จิตเวลาจะปฏิบัติเนะ กว่ามันจะรับรู้ของมัน กว่ามันจะปรับสภาพของมัน กว่ามัน
จะเข้าสมาธิได้ การทำความสงบของใจเนะ มันจะมีพื้นฐานอย่างนี้ เพราะว่าใจมันจะ
ปรับตัวมันเอง โดยปกติเราปุณฺชนี่คนหนา แล้วปุณฺชนคนหนา มันก็รับรู้เสียง รับรู้ต่างๆ
รูป รส กลิ่น เสียง เป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร รูป รส กลิ่น เสียง เป็นสิ่ง
รับรู้ของจิต เวลาจิตออกรับรู้ทางอายตนะ พอมันรับรู้สิ่งใดแล้วมันก็กลับไปอยู่ที่จิต เห็น
ใหม่ นี่ปุณฺชน

เวลาเราไปเกิดเป็นมนุษย์ มนุษย์เขาหาสมบัติกันนะ มนุษย์เขาหาลาภสักการะ เขา
หาผลประโยชน์กันทางโลก แต่เราก็เป็นมนุษย์เหมือนกัน แต่เราเห็นภัยทางโลกเราจะมา
ทางธรรม เพื่อมาบวชเป็นพระเป็นเจ้า เพื่อประพฤติปฏิบัติขึ้นมา พอประพฤติปฏิบัติ
ขึ้นมา มันจะเปลี่ยนจากจิตที่เป็นปุณฺชน

ถ้าเราพุทฺโธ พุทฺโธได้ มันสงบเข้ามา มันเหมือนสัมผัสกับเปลือกส้ม เราหยิบผลส้ม
มันต้องจับที่เปลือกส้มขึ้นมาถึงจะได้ผลส้มมาด้วย โดยสัญชาตญาณของมนุษย์ โดย
ธรรมชาติของมัน เปลือกส้มคือความคิดของเราดิบดี เราพุทฺโธ พุทฺโธ พุทฺโธ ระหว่าง
เปลือกส้มกับส้มเนะมันจะปอกออกจากกัน

เปลือกส้มคือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ความรู้สึกของสัญชาตญาณของ
มนุษย์นี้ เวลาจิตมัน พุทฺโธ พุทฺโธ พุทฺโธ พุทฺโธ มันก็เกิดจากเปลือกนี้แหละ เพราะ

สัญชาตญาณความรับรู้ของมนุษย์ มันคือผลที่เกิด มันเป็นผลของสถานะของมนุษย์ มนุษย์คือมีธาตุ ๔ และขันธุ์ ๕ โดยธรรมชาติมันมีอย่างนั้น

สิ่งที่มีอยู่แล้วไง เราปฏิบัติกันโดยต้นทุน โดยสิ่งที่มีอยู่ไง แต่เวลาเรศึกษาธรรม นั้นก็สักแต่ว่า นั่นก็ไม่ใช่ ทุกข์ก็ไม่ใช่ เอาความรู้สึกไปกองไว้ นั่นแล้วเราปฏิบัติเราก็มี แต่ความว่าง ว่าง แต่เอาความรู้สึกเรา เอาเวรเอากรรมเอาไปกองไว้ข้างนอก เป็นไปไม่ได้ ! มันต้องกลับมาสงบที่เรา แล้วเราจะชำระเวรกรรมที่เราเห็นไข่มุม

พอพุทโธ พุทโธ เข้าไป มันจะผ่านของอย่างนี้ละ มันแบบว่าหนามยอกเอาหนาม บ่ง การประพุดติปฏิบัติก็คือเรานี้แหละ ก็คือความทุกข์เรานี้แหละ ก็คือสามัญสำนึกเรานี้แหละ แล้วเริ่มต้นมันขึ้นมา แต่เวลาปฏิบัติ เวลาความเข้าใจของเรานะ ไอ้สิ่งที่เป็นสามัญสำนึกนี่นะเป็นทุกข์หมดเลย เป็นสิ่งที่ไม่ต้องการหมดเลย จะสลัดทิ้ง จะสลัดมันออกไป แล้วสลัดอย่างไรละ

แต่ถ้าเริ่มต้นกำหนดบริกรรมพุทโธ มันย่อยสลายของมัน มันเปลี่ยนแปลงของมัน มันเริ่มจะเข้าสู่สัมมาสมาธิ มันเริ่มมีสติปัญญาเข้ามา พอมันมีสติปัญญาเข้ามา มันจะเริ่มเข้าสู่ตัวมันเอง อย่างที่ว่าเริ่มต้นจากปฏิบัติโดยโง่คลาก มันถูกหวย มีโง่คลากขึ้นมา นี้ โอ้.. มันมีความสุขมาก มีความแปลกประหลาดมหัศจรรย์ มีความซาบซึ้งมาก แต่ทำไม่ได้ ทำไม่เป็น ออกมานี้โหยหาอยากได้เลย แต่ทำไม่ได้

แต่เวลาผู้ที่ปฏิบัติอีกผู้หนึ่ง เวลาปฏิบัติไป พุทโธๆๆ หรือใช้ปัญญาอบรมสมาธิ ไป มันวูบหายไปเลย หายไปจนเป็นภวังค์ไปเลย อันนี้ก็เป็นอีกกรณีหนึ่ง

แต่ถ้าเราพุทโธๆ พุทโธ เราเริ่มต้นปฏิบัติของเรา พุทโธ พุทโธ พุทโธ มันมีเหตุมีผล พอมันมีเหตุมีผลขึ้นมา มันจะหยาบหรือมันจะละเอียดอย่างไร มันจะปรับตัวมันเข้ามา พอปรับตัวเข้ามา ความปรับตัวของจิต จิตโดยปุถุชน จิตหนาๆ จิตที่หยาบๆ มันเป็นความรู้สึกอันหนึ่ง เวลามันจะเข้าสู่ความสงบ มันจะหดตัวมันเองเข้ามา

ถ้าเป็นจิตหดตัวเข้ามา สัมกับเปลือกส้ม เนื้อส้ม.. ถ้าใส่ในของส้มมันเน่า มันเสียไปหมดจนเหลือแต่เปลือกเปล่าๆ มันเป็นเรื่องมหัศจรรย์ใหม่ นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่มันหด

ตัวเข้ามานะ เพราะมันเหลือแต่เปลือกเปล่าๆ มันไม่รับรู้ ระหว่างเปลือกสัมผัสกับสัมผัส มันมีระยะห่าง เพราะข้างในมันกลวงหมด มันไม่รับรู้ใดๆ เลย

จิตถ้ามันสงบเข้ามาเห็นใหม่ พอมันสงบเข้ามาจนเป็นอัปนาสมาธิ มันสักแต่ว่ารู้ สักแต่ว่ารู้คือความรู้สึกของเรา ความรู้สึกมันตั้งอยู่แต่ว่าสักแต่ว่ารู้ คือมันรู้เอกเทศ รู้ที่ไม่รู้เกี่ยวกับเปลือก รู้ที่ไม่เกี่ยวกับร่างกายนี้เลย ร่างกายก็ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ไม่รับรู้อะไรเลย ! แต่ตัวมันเองยังมีอยู่

สิ่งนี้พิสูจน์แก่สัมมาสมาธินะ ในการปฏิบัติ สิ่งที่ทำขึ้นมามันต้องอาศัยสิ่งใดๆ บ้างละ มันอาศัยศรัทธาความเชื่อ มันอาศัยสถานที่เพราะอะไร เพราะโดยสามัญสำนึกของเรา คิดต่างๆ มันรับรู้อยู่แล้ว เสียงนี้.. เสียงมาปั๊บจะรับรู้เลย ยิ่งเสียงเพศตรงข้าม เสียงเพศหญิงเพศชาย ได้ยินขึ้นมา อู้ฮู.. มันอยากรับรู้เลย

แต่เสียงอย่างอื่นมันก็ศึกษา มันก็เข้าใจของมันนะ เสียงที่ว่ามันดูดีมี เสียงที่เป็นโทษ เสียงที่เป็นทุน เสียงรื้อยแปดพันเก้าเสียง นี่รื้อยแปดเสียง จิตนี้รับรู้ตลอด รูป รส ต่างๆ มันรู้ทั้งนั้นนะ แล้วเราไปคลุกคลีอยู่กับมัน มันเป็นสามัญสำนึก มันเป็นสัญชาตญาณอยู่แล้ว แล้วเราปฏิบัติโดยดิๆ อย่างนี้ มันทำได้ยาก

พอเราเข้าป่าเข้าเขาไป รูป รส กลิ่น เสียง มันเป็นเสียงธรรมชาติ เข้าป่าเข้าเขาก็รูป รส กลิ่น เสียง เหมือนกัน เพราะอะไร เสียงลม เสียงแดด เสียงใบไม้ ใบหญ้า ก็รูป เหมือนกัน แต่รูปที่ไม่มีโทษ รูปที่ไม่มีพิษ ไม่ใช่เข้าป่าเข้าเขาแล้วจะไม่มี รูป รส กลิ่น เสียง จะไม่เห็นอะไรเลย ไม่ใช่ ! มันยังเห็นใหญ่เลย แต่เห็นสิ่งที่ไม่เป็นพิษเป็นภัย

แล้วถ้าจิตมันไม่ยอมรับรู้มัน คิดคิด มันไม่ยอมอยู่ มันจะออกไปคลุกคลีเพราะอะไร มันกลัวผี กลัวสาว กลัวลำบากกลัวลำบาก กลัวไปหมดเลย ทั้งที่ยังไม่ได้ทำอะไรเลยนะ ก็เลยเวลาเราจะควบคุมมัน เราจะแก้ไขมัน มันเล่นงานเราก่อนแล้ว ถ้ามันเล่นงานเราก่อน

ถ้าเราตั้งใจของเรา พอพุทโธ พุทโธ เข้าไปนะ เพราะโดยสัญชาตญาณของมนุษย์ ไซ้ใหม่ รูป รส กลิ่น เสียง กับอายตนะมันเข้ากัน ทุกอย่างมันเข้ากัน แล้วเราปฏิบัติอย่างนั้น ปฏิบัติแล้วมันมีความทุกข์ความยาก ก็ต้องใช้กำลัง ต้องใช้สติปัญญามากมาย

มหาศาล กว่ามันจะได้เป็นครั้งเป็นคราว แต่เราเข้าป่าเข้าเขาไป มันเข้าไปแล้วนี่ ถ้าจิตเราดี ถ้าเรามีหลักมีเกณฑ์ของเรา มันโหยหาทั้งนั้นนะ

พอไปแล้วไม่วิตกกังวลเลยว่า มันจะมีความทุกข์ความยาก มันจะไม่สะดวกสบาย มันจะไม่มีใครจะดูแล แล้วถ้าคืนนี้เสื่อมันเอาหัวไปกินแล้วเหลือแต่ตัวนะ ใครจะเอาศพนี้ไปเผา โอ๊ย..มันคิดไปเรื่อยแปดเลย มันก็ไม่ออกไปรับรู้เรื่อง รูป รส กลิ่น เสียง เพราะอะไร เพราะเราประมาท เราเดินเล่อ เราไม่มีสิ่งใดควบคุม เราก็ไปหมดคนะ นั่งคิดไปนะ จินตนาการไปทั้งวันทั้งคืน

แต่พอไปอยู่ในป่า มันกลัวเสื่อจะคาบหัวมันไปกิน พอกลัวเสื่อนะมันต้องหาที่พึ่ง เพราะอะไร เพราะความกลัวมันจะเป็นความรู้สึก แล้วความรู้สึกนี้มันจะพึ่งอะไรล่ะ พุทโธๆ มันหาที่พึ่งของมัน เวลาปฏิบัติที่ว่าออกไปปฏิบัติ อยู่ที่สัปปายะ อยู่สถานที่ที่มีความจำเป็น จำเป็น.. คนไม่ปฏิบัติมันจะไม่รู้หรือก ไม่รู้ไม่เห็นว่าจะอะไรควรหรืออะไรไม่ควร

ทำไมในปัจจุบันเห็นไหม คุณ ลูกเราทำไมส่งไปเรียนอเมริกา ส่งไปเรียนยุโรป กันหมดล่ะ ก็อยากได้วิชาการของเขา ทำไมไม่ถึงไว้ที่นี้ล่ะ แล้วบอกว่าไม่ให้ไป อยู่กับเรานี้ แต่เวลาจะออกป่านี้ไม่ไป ก็จะไปเอาความรู้โวย ! ก็จะไปเอาความจริงนะ ! ทำไมจะไปไม่ได้ ! ก็ต้องส่งเสริมให้ไป ส่งเสริมให้ไปพิสูจน์มา เอาความจริงนั้นมา ถ้าเอาความจริงนั้นมา เราไปเรียนทางตะวันตกมา โอ้โฮ เอากระดาษมาคนละใบคือดีใจมากนะ

เวลาเข้าป่าเข้าเขาไปนะ มันเอาอริยภูมิออกมา มันเอาสิ่งที่พ้นจากการเกิดและการตาย มันพ้นจากสภาวะธรรมที่เกิดจากความเป็นจริง เกิดจากใจ กุปปธรรม อกุปปธรรม.. กุปปธรรม สัพเพ ชัมมา อนัตตา สภาวะธรรมเป็นอนัตตา โอ๊ย.. ศึกษาเล่าเรียนทางวิชาการร้อยแปดพันเก้า พูดยกปากเปือกปากจั่น แล้วยิ่งกันน้ำลายท่วมท้นเลย มันไม่ได้อะไรเลย นี่กุปปธรรม อกุปปธรรม !

อกุปปธรรม.. สภาวะธรรมที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง คงที่ตลอด มันเป็นสภาวะที่เป็นจริง ที่ไม่มีใครจะเปลี่ยนแปลงได้ เทวดา อินทร์ พรหม ทุกคนไม่สามารถทำให้มันย่อยสลาย หรือเปลี่ยนแปลงไปได้เลย ที่เราไปปฏิบัติในป่า นี่ไง อกุปปธรรม

อุปสรรค ไม่ใช่ สัพเพ ชัมมา อนัตตา มันมีของมัน สภาวะของมัน แล้วเราปฏิบัติไปเพื่อความรู้อันนี้ออกมา มันไม่ใช่กระดาษแผ่นหนึ่ง มันเป็นเรื่องของภพชาติเนะ ถ้าพูดถึงเรื่องภพเรื่องชาติ ความเปลี่ยนแปลง ถ้าเรารู้จริงนะ เราไม่มีต้นไม่มีปลาย เราเกิดตายเกิดตายมาตลอด ใครจะเชื่อหรือไม่เชื่อ จะเป็นคนนักเลงหัวไม้ขนาดไหน ที่ว่าไม่กลัวสิ่งใดเลยนะ นั่นมันเป็นความคิดของเขา

แต่ถ้าความจริง “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” กรรมมันให้ผลตามความเป็นจริงอันนั้น ถ้าใครทำดีผลของความดี มันก็จะไปเกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม เกิดเป็นมนุษย์ที่ดี ไปเกิดพบพ่อแม่ที่ดี

ดูซิ ผลของการเกิดเห็นใหม่ โอ.. เกิดกับพ่อแม่ที่ดี เกิดกับพ่อแม่ที่มีหลักมีฐาน โอ๊ย มีความสุขมีความสุข ถ้ามันทุกข์มันยาก มันก็ไปเกิด.. นี้พูดถึงผลของวิญญู จิตนี้ มันเกิดมาตลอด มันเวียนเกิดเวียนตาย ถ้าเรารู้สภาวะแบบนี้ มันมีสติได้นะ แต่นี้มันไม่เป็นอย่างนั้น มันไปคิดแต่ว่า ทางโลกเขามีเครื่องต่อ สิ่งต่างๆ นี้มันล่อให้อยู่กับโลก

พอแก่แต่มาขึ้นมา ทุกคนก็รู้ว่าต้องตาย พอต้องตายจะเอาอะไรติดมือไปล่ะ แต่ขณะที่ในปัจจุบันเรามีสติสัมปชัญญะอยู่ เราจะพยายามแก้ไขของเรา ถ้าแก้ไขของเรานะ ไซ้ ! เกิดมาทุกคนก็มีบุญมีคุณทั้งนั้นนะ พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูกนะ เพราะให้ชีวิตเรามา แล้วถ้าให้ชีวิตเรามา มาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ชีวิตเราเป็นอริยมุขขึ้นมา พ่อแม่จะได้บุญขนาดไหนจากการประพฤติปฏิบัติของเรา

แล้วถ้าพ่อแม่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราเปิดตาพ่อแม่ไง เราเปิดตา เราพาพ่อแม่ไปทำบุญกุศล เขาเลี้ยงพ่อแม่เลี้ยงแม่ กลับบ้านนะชื่อของไปฝากแม่ โอ๊ย.. ดูแลแม่นะ กินแล้วก็ไซ้

แต่ถ้าให้พ่อแม่ทำบุญ บุญของพ่อแม่ทำด้วยความซึ่งใจ พ่อแม่มีความอิมใจ พอใจ เออ ลูกเดี๋ยวนี้มันคิดดี มันคิดถูกต้อง โห..มันทำดีขึ้นมา พ่อแม่ก็อบอุน เวลาตายไปบุญอันนี้มันมันพาไปส่งบนสวรรค์ ถ้าไปบนสวรรค์เห็นใหม่ นี่เลี้ยงข้ามภพข้ามชาติ อันนี้เลี้ยงกันชาตินี้ ชาตินี้ยังไม่เลี้ยงเลย อย่าว่าแต่เลี้ยงชาติหน้า ชาตินี้ก็ไม่เลี้ยง

เพราะว่าสิ่งที่เป็นบุญเป็นคุณนะ พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของคุณ เพราะให้ชีวิตเรามา พระอรหันต์ของคุณ ระหว่างพ่อแม่ก็เป็นครอบครัวหนึ่งเท่านั้น แต่ไม่ใช่พระอรหันต์ของสาธารณะ

พระอรหันต์ของสาธารณะคือจิตใจที่เป็นพระอรหันต์ จิตใจที่เป็นพระอรหันต์ เพราะอะไร มันจะหันลงนรกหรือเปลว จิตใจจะหันลงไปไหน หันลงนรกอเวจีหรือจะหันขึ้นสวรรค์ หรือจะหันไปพรหม หรือจะหันเข้าสู่ความพ้นทุกข์ นี่ไง ที่ว่าหันๆ นะมัน เป็นภาษาพูด เป็นภาษาสมมุติ ใครก็หันได้ จะหันไปไหน หันเอาหัวไปฟาดต้นเสาก็ได้

เพราะไอย่างนี้ มันเป็นเรื่องความสมมุติ แต่ความจริงในหัวใจสิ คุณสิ พระอรหันต์ในสมัยพุทธกาล เวลาอย่างพระเจ้าอโศกบอกว่า เวลาพระมีปัญหากันให้พระประชุมสงฆ์กัน ให้ทำสังฆกรรม แล้วให้อำมาตย์ไปประชุมสงฆ์ เพราะสงฆ์แยกทำสังฆกรรม ไม่ยอมทำสังฆกรรมร่วมกัน เพราะรังเกียจกัน

พระเจ้าอโศกให้เสนาอำมาตย์ไปเลย เอามิดไปเลย ประชุมสงฆ์.. ประชุมสงฆ์.. ใครไม่ประชุม ตัดหัว.. ตัดหัว.. ตัดหัว พอตัดหัวเห็นใหม่ เพราะไปใช้อำนาจ พอใช้อำนาจตัดหัวเลย

พอตัดหัว มีหลานพระเจ้าอโศกเห็นว่าเหตุการณ์ใหญ่โตมากแล้ว ตัวเองไปนั่งองค์ต่อไปเลย ก็จะทำให้ตัดหัวองค์ต่อไป นี่อำมาตย์มาเจอหลานพระเจ้าอโศกแล้วไม่กล้า แต่เวลาคณอื่นกล้าตัดนะ แต่หลานไม่กล้าตัด กลับไปเฝ้าพระเจ้าอโศกเลย บอกว่านี่ไปประชุมสงฆ์แล้วจะตัดหัวให้หมดเลย

พระเจ้าอโศกนี่ร้อนเป็นไฟเลย เพราะนี่ไง เพราะคำสั่งบอกว่า ให้ประชุมสงฆ์ คือว่าพยายามจะให้สงฆ์สามัคคีกัน โดยธรรม ไม่ใช่โดยอำนาจ โอ้.. ร้อน พระเจ้าอโศกนี่ร้อนมาก ไปเฝ้าอาจารย์ของตัวเองว่าจะทำอะไร จะทำประโยชน์แต่กลับไปได้โทษนะ เลยให้พระโมคคัลลีบุตร ดิสาสะ เป็นผู้ทำสังคายนาครั้งที่ ๓ มันถึงเป็นประโยชน์ขึ้นมา

นี่พูดถึงเวลาการฆ่า การทำลายใจ นี่พระอรหันต์เห็นใหม่ เวลาบอกว่า ฆ่าตัดหัวเลย ตัดหัวเลย มีคนะมันซ่อนไซ้ผ่านเนื้อเข้าไป ผ่านกระดูกเข้าไป แค่ผ่านกะโหลกเข้าไปเฉยๆ นะ มันไม่ได้ตัดใครเลย มันตัดแค่ร่างกายไง มันไม่สามารถตัดหัวใจพระอรหันต์

ได้ มันไม่มี ! แต่ถ้าเราเป็นปลูชนนนะ เวลามีคนสับลงไปบนคอเรานะ โอ้โฮ แค่เข้าผิวหนังก็เจ็บนะ โอ๊ย เลือดก็พุ่งเลยนะ โอ๊ย พอมันตัดหัว มันตัดหัวใจเราด้วยใจ หัวใจมันทุกซ์มันร้อน เห็นไหม

แต่ถ้าพระอรหันต์นะ เวลาตัดคอไปนะ ตัดไปเลยแค่ใบมีด มันผ่านลำคอไป ความกระเพื่อมของใจมันไม่มี มันแตกต่างกันอย่างนี้ แตกต่างกันว่า ถ้าใจมันทำถึงเห็น ว่าวิญญูสงสารนี้มันเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดทุกซ์ นี้ทุกซ์ยากมาก

แล้วเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลาครูบาอาจารย์ท่านเห็นของท่าน มันถึงเห็นคนใช้ชีวิตกันแล้ว มันสลดสังเวชใจ การที่จะได้มนุษย์สมบัติมาไม่ใช่ของง่าย เราบอกว่าไปคูที่โรงพยาบาลสิ เกิดทุกวัน ประชากรนี้เกิดมหาศาลเลย ไม่ใช่ของง่าย จิตหนึ่งนะเมื่อก่อน ๑๖ ล้านคน แล้วตอนนี้ ๖๐ - ๗๐ ล้านคน แล้วมันมาจากไหน

จิตหนึ่ง ! มันมีสมัยพุทธกาล พระปัจเจกพุทธเจ้า.. เวลาทำบุญมีลูกศิษย์นิมนต์ไปฉันที่บ้านทุกวัน พอไปฉันที่บ้านทุกวัน พอรู้กันแล้วว่าต่อไปนี้จะให้หมาเป็นคนไปนิมนต์ เขาสนิทกันขนาดนั้นนะ เวลาทำอาหารเสร็จแล้วจะให้หมาไปนิมนต์ หมานั้นมาถึงก็เห่า โห่ๆ ตามไปตลอดทุกวัน มันนิมนต์พระไปฉันทุกวันเลย แล้วพระปัจเจกนี้ฉลาด เดินทำเป็นหลง ทำเป็นอะไร หมามันรักมันก็ไปคาบจีวรมา อะไรมา

พอวันสุดท้ายนะ พอออกพรรษาแล้ว ประเพณีสมัยพุทธกาล จำพรรษาแล้วพอออกพรรษาแล้วต้องออกธุดงค์ ท่านไม่ให้อยู่จำพรรษา ถ้าอยู่จำพรรษาประชาชนจะติเตียน เพราะเขาต้องการให้พระนี้มีหลักมีเกณฑ์ไง ที่นี้พระปัจเจกพุทธเจ้า เวลาออกพรรษาก็ต้องสละท้องที่ ก็ต้องธุดงค์ไป

พอธุดงค์ไป มันก็ต้องพลัดพรากจากกัน ไอ้หมาตัวนั้นมันรักมากนะ มันก็หอนมันหอนจนขาดใจตายเลย พอมันขาดใจตายไปนะ ด้วยบุญกุศลที่มันไปนิมนต์พระปัจเจกพุทธเจ้ามาฉันข้าวทุกวันนะ มันไปเกิดเป็นเทวดา พอไปเกิดเป็นเทวดา โอ้.. มีเสียงเพราะที่สุด เสียงดีที่สุดในหมู่เทวดาทั้งหมดเลย ท้าวโฆสก ศาสนาพุทธเลยบอกโฆยกไป ไอ้พวกโฆยกก็คือหมาไป ท้าวโฆสกเห็นไหม

นี่จะบอกว่าการเวียนตายเวียนเกิด เกิดเป็นมนุษย์ก็ได้ เกิดเป็นสัตว์ก็ได้ คือสัตว์มันยังเกิดเป็นมนุษย์ หมายความว่าไปเกิดเป็นเทวดานะ แล้วนี่จิตหนึ่ง พอจิตหนึ่งเห็นใหม่ คุณมนุษย์มาจากไหน มนุษย์มาจากไหนละ

คุณสัตว์นะ สัตว์ทุกตัว จิตหนึ่ง จิตนี้มันเกิดเปลี่ยนแปลงได้ พอมันเปลี่ยนภพชาติ มันเกิดเป็นอะไรก็ได้ มันจะไปไหน อู้อู้อู้อ... จิตวิญญูณจะเกิดอีกมหาศาล แล้วไม่มีโอกาสได้เกิดด้วย เพราะการเกิดเป็นมนุษย์นี้แสนยาก ขนาดที่ว่าแสนยากมันยังเกิดได้ขนาดนี้ นี่พอเราได้สิ่งนี้มาพุทธศาสนาสอนอย่างนี้ แล้วสอนอย่างนี้ นี่คำสอนของพระพุทธเจ้านะ ความจริงนะ ความจริงก็ปฏิบัติดูซิ

เวลาปฏิบัติไปนะ จิตไม่สงบนะ เราก็ไม่รู้อะไรหรอก เรารู้ธรรมะด้วยสัญญา ด้วยสิ่งเปรียบเทียบ ขนาดเปรียบเทียบ เราอ่านแล้วเรายังชนลูกชนพองกัน แล้วถ้าจิตเราไปรู้เองละ จิตเราไปรู้เองนะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า ศาสนาพุทธนี่นะ “อานนท์ ! ไม่มีกำมือในเรา” พระพุทธเจ้าแบหมดเลย คือสอนหมดได้หมดพุงเลย ถ้าเอ็งปฏิบัติได้ถึงที่สุดเป็นพระอรหันต์แน่นอน เหมือนกันหมด !

พระพุทธเจ้าไม่เหมือนหนังกำลงภายใน มันจะมีเคล็ดลับของเขาไว้ เขากลับลูกศิษย์มันจะเก่งกว่าครู ต้องมีตำราสุดท้ายไว้คอยกำจัดมัน แต่พระพุทธเจ้าไม่มีนะ พระพุทธเจ้านี้ไม่มีกำมือในเรา แบตตลอดนะ พอแบตตลอดเวลา เวลาประพฤติปฏิบัติไปนะแบตตลอดมันก็เข้าถึงความสะอาดบริสุทธิ์ได้เหมือนพระพุทธเจ้า ถ้าเข้าถึงความสะอาดได้เหมือนพระพุทธเจ้า มันจะมีสิ่งใดถึงเข้าไปสู่ความสะอาดอันนั้นได้

ที่นี้สิ่งที่เข้าไปสู่สะอาดอันนั้นได้ คือการกระทำของเราไง คือการปฏิบัติของเรา คือสติ คือสมาธิ คือปัญญา ที่มันจะไปแก้ไข เป็นโสดาบัน เป็นสกิทาคามี เป็นอนาคามี เป็นพระอรหันต์ เป็นนี่เป็นกิเลสหรือเปล่า

เป็นโสดาบันเป็นกิเลสหรือเปล่า ? เป็นกิเลสแน่นอนเลย ถ้ามีงเป็น โดยจินตนาการนะ โอ๊ย...เป็นโสดาบันนะเป็นอย่างนั้น ๆ โอ้ เดียวนี้ละ ครบสมบูรณ์

สักกายทิฐิ วิจิกิจฉา นี้ไม่สงสัยอะไรเลย เป็นพระอรหันต์หรือเปล่า.. เป็นพระโสดาบันหรือเปล่า? เป็น! เป็นอะไร.. เป็นโดยที่มึงคิดเองไป ไม่เป็นความจริงหรอก!

ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา มันมีขบวนการของมัน สมาธิเป็นสมาธิได้อย่างไร พอสมาธิออกเป็นปัญญา มรรคญาณมันเกิดอย่างไร แล้วมันซึ่งมาก.. ซึ่งมาก ก็ตำราพระพุทธรเจ้า ตำราในพระไตรปิฎก เปรี้ยยะๆ เลย แต่ตอนนี้พระไตรปิฎกมีปัญหาเพราะอะไร

มีปัญหาเพราะเราตีความผิดใจ มีปัญหาเพราะนักวิชาการตีความพระไตรปิฎกตามความเห็นของตัวเอง ตีความตามทฤษฎี ตีความตามพื้นถิ่น ตามสภาวะแวดล้อม มีสภาวะแวดล้อมมันก็ตีความว่ามันต้องเป็นอย่างนั้นนะ มันก็เลยเป็นการรู้ในการตีความ

แต่ถ้าเรารู้จริงขึ้นมา แล้วพอรู้จริงขึ้นมาโดยความจริงของเรา เป็นพระโสดาบันใหม่ เป็น! เป็นเพราะอะไร เป็นเพราะถูกมากิเลสโวย! ถูกทำลายมัน สักกายทิฐิมันตายต่อหน้าเลย ถูกพลิกศพมันด้วย แล้วพลิกๆ อยากรู้ไหม

ครูบาอาจารย์ที่เป็นพระกรรมฐาน เขาคูยกันด้วยเหตุนี้ ฉะนั้นครูบาอาจารย์ของเรา พวกกันในธรรมสภาจกฉา เอตัมมัง คละมุตตะมัง เขาจะฟัง.. ฟังในการกระทำ สมาธิเป็นอย่างไร

สมาธินะ.. ถ้าคนเป็นกับคนไม่เป็นคุยกันนะ เกียงกันตายเลย ไอ้คนไม่เป็นนะสมาธิว่าง ไอ้โฮ ว่างเลย แล้วพูดได้เพริศแพรวเลยนะ

ถ้าอย่างนั้นคนเป็นนะ.. ถ้าว่างอย่างนั้นก็อวกาศไง อวกาศ.. แต่ถ้าเป็นสมาธิของกูไม่ใช่อวกาศ มันว่างอยู่ที่นี้ แล้วว่างอย่างไรละ จิตมันทำอย่างไร มันปล่อยอย่างไร พอเป็นสมาธิแล้วรู้จิตคือจิตเดิมแท้ คือกระบวนการของจิตนะ ขบวนการของจิตใช่ไหม

น้ำขุ่น น้ำมีตะกอน มันก็ขุ่นด้วยตะกอนเป็นธรรมดา เวลาตะกอนมันนอนกัน มันก็ใสเป็นธรรมดา อ้าว! เมื่อใสแล้วมันคืออะไร มันก็คือน้ำนั่นะ คือน้ำที่มีตะกอนอยู่ที่เขย่าๆ ตะกอนมันก็ขึ้น นี่ก็เหมือนกัน จิตมันจะเป็นสมาธิขนาดไหนก็แล้วแต่ สมาธิมันตั้งอยู่บนอะไร สมาธิมันเกิดอยู่บนอะไร สมาธิมันเกิดจากจิต

สมาธิคืออะไร สมาธิถ้าเป็นสมาธิ ถ้าเป็นสมาธิเป็นกำลัง ไม่ใช่สมาธิธรรมดา สมาธิของเรามันเกิดจากจิตของเรา พอจิตมันเป็นสมาธิแล้วนะ โอ้...มีความสุขมาก มีความว่างมาก แต่ผลออกขึ้นมา มันก็ทุกข์อีกนะ ผลออกก็ทุกข์อีก

แต่พอจิตเป็นสมาธิแล้ว จิตออกใคร่ครวญนะ "ไอ้ตะกอนมันอยู่อย่างไร ไอ้ที่มันผลออกแล้วมันขุ่น แล้วมันพลิกแพลง พลิกกลับหัวกลับหางกันอยู่นี้ทำอย่างไร นี่ปัญญามันเกิด เกิดในอะไร เกิดในกาย เวทนา จิต ธรรม เพราะกาย เวทนา จิต ธรรม โดยลักษณะญาณของเรา จิตของเราอยู่กับเรา

กาย เวทนา จิต.. จิตคือสภาวะภพ คือเก็บข้อมูล จิตนี้แหละเหมือนฮาร์ดดิสเลย เหมือนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เลยจิตเรานี้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์มันเก็บข้อมูลของมันไว้ที่ไหน จิตของเราเก็บไว้ตั้งแต่อดีตชาติ ก็ร้อยก็พันชาติก็เก็บอยู่ที่นี้หมด

ถ้าไม่เก็บอยู่ที่นี้หมดนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย ถ้ามันไม่ได้เก็บต่อกันระหว่างภพชาติมันต้องตัดๆ ออกไป เช่นเราทำดีวันนี้ พรุ่งนี้ความคิดอันนี้ไม่ใช่ของเรา วันนี้เราทำดีไม่ใช่ พรุ่งนี้เราทำความชั่วมันก็คนละเรื่องกัน

แต่ถ้าเป็นจิตนะ วันนี้ทำความดี พรุ่งนี้ทำชั่ว แต่ความคิดของวันนี้มันไปเป็นเครื่องช่วยเกื้อหนุน มันยังเป็นไป ฉะนั้นไอ้ตัวจิต โดยที่ว่าสักกายทิฐิ วิภิจิฉา สัตถัพตปรามาส เวลาทำลาย มันรู้ของมัน มันเห็นของมันนะ คือมันไปเปลี่ยนโปรแกรมตัวนี้ไง มันไปทำลายโปรแกรม มันไปชะล้างโปรแกรมให้หมดข้อมูล ล้างโปรแกรมทิ้งเลย!

ล้างโปรแกรมได้มากหรือได้น้อย จะล้างไปเรื่อยๆ นี่เป็นขบวนการของมัน ถึงว่าเป็นพระโสดาบันเป็นอย่างไร เป็นพระสกิทาคามีเป็นอย่างไร เป็นพระอนาคามีเป็นอย่างไร เป็นพระอรหันต์เป็นอย่างไร

เราบอกว่าเราเห็น กูก็เห็นวะ แล้วเห็นอย่างไร กูไม่รู้ กูตื่นขึ้นมากูก็เป็นพระอรหันต์วะ กูไม่รู้เรื่อง..

โธ้ย...วงกรรมฐานเขาไม่ฟัง ! วงกรรมฐาน เขาจะบอกว่ามีที่มาที่ไปอย่างไร ถ้าที่มาที่ไปถูกต้อง วงกรรมฐาน ครูบาอาจารย์ท่านจบกระบวนการของท่านแล้ว แล้วท่านรอฟังลูกศิษย์นะ หลวงปู่มั่นบอกว่า “หมู่คณะปฏิบัติมานะ การแก้จิตนี้แก้ยากนะ ผู้เฒ่าจะแก้วะ”

ผู้เฒ่าคือตัวหลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์ ท่านค้นคว้าของท่านมานะ แล้วท่านก็สั่งสอนลูกศิษย์มา “หมู่คณะปฏิบัติมาเลย การแก้จิตมันแก้ยากนะ ผู้เฒ่าจะแก้วะ ผู้เฒ่าตายไปแล้วจะไม่มีใครแก้วะ ผู้เฒ่าตายไปแล้วจะไม่มีใครแก้วะ”

ที่นี้ผู้เฒ่าก็ได้อบรมได้สั่งสอน ได้ปลุกฝัง ได้ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ตั้งแต่หลวงปู่ฝั้น หลวงปู่แหวน หลวงปู่ขาว ต่างๆ ขึ้นมา เป็นครูบาอาจารย์ของเรามา พอครูบาอาจารย์ของเรามา สิ่งนี้ปลุกฝังกันมาแล้วมันตรวจสอบกันมา ตรวจสอบด้วยอะไร เพราะตรวจสอบด้วยเป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่นเหมือนกัน เวลาไปกราบหลวงปู่มั่น ก็จะไปรายงานผลว่าผิดหรือถูก หลวงปู่มั่นก็แก้ไขมา

นี่ขบวนการของมัน ถึงว่าถ้ามีงี้ก็หัน กูก็หันนี้ แต่เหตุผลไม่เหมือนกันนะ ผิดองค์หนึ่งและถูกองค์หนึ่งเด็ดขาด ! แต่ขบวนการของเรามันตรวจสอบกัน มันทำด้วยกัน พอมันตรวจสอบแล้วมันถึงเป็นความจริงขึ้นมา พอเป็นความจริงขึ้นมามันถึงเป็นความจริง

ถึงบอกว่ามันเทศน์ เวลาครูบาอาจารย์ท่านพูดกันท่านถึงไม่สี่ขอ ท่านพูดกันด้วยความเป็นจริง แต่พวกเรานี้มันสี่ขอนะ มันสี่ขอ.. สี่ขอเราไปเรื่อย

ตั้งใจ.. ถ้าเป็นความจริงนะ ขบวนการของมันจะมี.. ขบวนการของมันมีความรู้สึกมันมี ความจริงมันมี ถ้าความจริงมันมี ทุกข์มันทุกข์จริงๆ นะ

เวลามันอยู่ในสังคมนะ สบายดีใหม่.. สบายดี เจ็บเกือบตายนะ สบายดีครับ...

มันไม่พูดความจริง สบาย.. สบายครับ โธ้ย..เจ็บหัวอก ยังว่าสบายอยู่นะ แต่เราแก้ไขของเราเราทำเพื่อเรา ประโยชน์กับเรา เนาะ เอวัง